

A MÚZEUMOK GERONTAGÓGIAI ÉS REKREÁCIÓS SZEREPE AZ IDŐSKORÚAK SZABADIDŐ-ELTÖLTÉSÉBEN

ÖSSZEFOGLALÁS: Tanulmányunk fókuszában az időskorúak rekreációs lehetőségeinek bemutatása áll, különös tekintettel a múzeumra, mint az időskori művelődés, tanulás és rekreáció egyik színterére. Munkánk során kiemelt fontosságú kérdésként foglalkozunk az időskori változások rendszerének bemutatásával és a rekreációs tevékenységek szerepével, mivel csak ezek ismeretében szervezhető és végezhető időseknek szóló program.

A születéskor várható élettartam, az átlagélettartam emelkedésével hosszabb, aktívabb idős életszakaszról beszélhetünk, mely feltételezi annak az igényét, hogy a megnövekedett szabadidő hasznos és értékes időtöltéssel teljen.

Fontosnak tartottuk kiemelni a múzeumok szerepét az időskorúak rekreációjában, hiszen az időskori művelődés, tanulás, szórakozás különleges színtere lehet, s számtalan új lehetőséget tartogat. Írásunkban erről a témáról adunk tömör áttekintést, kiemelve néhány számunkra figyelemre méltó lehetőséget, kezdeményezést, jó gyakorlatot, témaválasztásunk azért esett erre a területre, mert kevésbé vizsgált témát érint.

Kulcsszavak: aktív idősor, múzeumi rekreáció, gerontagógia.

ABSTRACT: The center of our focus in our studies is the options of elderly people concerning their recreational activity, putting the emphasis on museum visits as a recreational activity and method for them to remain cultured, educated and simply unwind. One of our most important questions in this topic is the introduction to the systematic changes that elderly people go through and the role of recreational activities, as these informations are inherent when organizing programs for them. Unquestionably, the expected lifespan upon birth is longer due to the increase in the average age, resulting in a longer, more active elderly life, which points us to the fact that when having more freetime, it is essential to spend it more productively. We found it highly important to emphasize the role of museum visits among the recreational activities of elderly, as it can be a scene to learning, cultural enrichment and entertainment, thus providing countless new opportunities.

This is the topic of our writing that we are going to provide a thorough insight into, with specific emphasis on some of the options, initiatives that we found noteworthy. The reason why we chose it is that it involves areas that are not considered to be studied often.

Key words: active elderly life, recreational activity in museums, gerontology

BEVEZETÉS

A hosszú élet titkának keresése, az élet és a halál, valamint a fiatalkor és az öregkor, aggkor változásai és indikátorai mindig is foglalkoztatták az embert. Hatalmas ismeretanyag halmozódott fel a témában, azonban csak a XX. századra alakult ki a helyes szemléletmód az öregedésről; miszerint az öregedés teljesen természetes, de komplex és polifaktoros változásokat hozó folyamat az ember életében, mely individuális is egyben, hiszen nincs két egyforma idősödés. Gerontológiának nevezik azt a viszonylag fiatal tématerületet, mely az öregséggel, az öregedés folyamatával foglalkozó modern interdiszciplináris tudomány. A gerontológia célja és feladata kutatni, megismerni és feltárni az emberi öregedés természetes folyamatait, megtalálni azokat a tényezőket, amelyek ezt a folyamatot gyorsítják, illetve lassítják, és ezzel meghosszabbítják az emberi élet aktív, emberhez méltó, tevékeny idejét (*Semsei, 2011*).

Korunk demográfiai jelenségei ráirányítják a figyelmünket arra, hogy egyre többet szükséges foglalkoznunk az idősekkel. A civilizáció vívmányainak köszönhetően, a tevékeny emberi élet határai kitolódtak, a születéskor várható élet-

tartam megnövekedett, és ez mindenki számára reménykeltő realitássá vált. Ennek a folyamatnak az eredményeképpen megnövekedett a 65 évesek és az afölöttiek száma, aránya a világban és hazánkban is.

Az ENSZ (2015) számításai szerint a világ lakosságának 7,6%-a tartozott a 65 éves és annál idősebbek csoportjába 2010-ben, 2050-ben pedig ez az arány 16%-ra fog emelkedni. Európában 2010-ben a népesség 16,3%-a a 65 éves és annál idősebb korosztályba tartozott, ez 2050-re 27,6%-ra emelkedik, 2100-ra pedig még újabb 1,8 százalékpontos emelkedés várható. Ezen adatok tükrében látható, hogy az idősek ellátása, gondozása új és más típusú egészségügyi feladatokat jelent, aminek anyagi vonatkozásai is vannak. Ezért nagyon fontos a szociális gondoskodás rendszerének teljes körű kiépítése, az egészségügyi ellátórendszer felkészítése és a nyugdíjrendszer átgondolt kialakítása. Mindemellett nagy figyelmet kell fordítani az idősek szabadidejének hasznos eltöltésére, hiszen ez a tényező az aktivitásuk megőrzésének és meghosszabbításának egyik lehetősége, a testi, lelki és szociális egészségük megővésének záloga.

Szerzők:

HERPAINÉ DR. LAKÓ JUDIT PH.D.

Eszterházy Károly Egyetem,
Sporttudományi Intézet
3300 Eger, Eszterházy tér 1.
lako.judit@uni-eszterhazy.hu
Kutatási terület: szellemi
rekreáció, időskorúak rekreációja,
gerontológia, gerontagógia

HELMECZI DALMA

rekreációs szervező és
egészségfejlesztő szakember

Szerző / rovatvezető:

DR. K. PLACHY JUDIT

Munkahely: Miskolci Egyetem
Egészségügyi Kar Fizioterápiás
Intézeti Tanszék – adjunktus
efkplachy@uni-miskolc.hu
Érdeklődési kör: fizikai rekreációs
foglalkozások tartása minden
korosztály, leginkább a
nyugdíjas lakosság számára.

MÓDSZEREK

Jelen tanulmányban a rekreáció és az időskorúak kapcsolatának feltárására, az időskori változások rendszerének átfogó bemutatására vállalkozunk, szakirodalmi forrásokat összefoglalva. Fő célunk rávilágítani arra, hogy a múzeumok fontos szerepet játszanak az időskorúak rekreációjában, hiszen az időskori művelődés, tanulás, szórakozás különleges színteréről van szó, mely számtalan új lehetőséget tartogat és döntő szerepe van a szabadidő hasznos eltöltésében, ezen keresztül az idős ember életminőségének javításában. Célunk továbbá a témát érintő publikációk elemzésén keresztül bemutatni néhány figyelemre méltó lehetőséget, kezdeményezést, jó gyakorlatot, mely segítséget nyújthat az idősök számára szervezett rekreációs tevékenységek szervezésében.

EREDMÉNYEK

AZ IDŐSKORI VÁLTOZÁSOK RENDSZERE

Ahhoz, hogy átfogó képet kapjunk az időskorúakkal való szabadidős, rekreációs tevékenységek kapcsán történő foglalkoztatásról, fontos megismerni az időskori változások rendszerét, mely az életkor-specifikus rekreációban az idős korosztállyal való foglalkozás alapja.

Az ember életét legjobban a tevékenységei formálják (*játék, szórakozás, munka, fizikai-szellemi aktivitás*), munka és tevékenység nem létezik teljesítőképesség nélkül, teljesítőképesség pedig nincs motiváció nélkül. Hidyné Kádár Emma (1989) szerint a munkával kapcsolatos nagy döntések az élet kiemelkedő kérdései közé tartoznak, amely már a pályaválasztással elkezdődik, ide tartozik a pályamódosítás, a munkahely megváltoztatása, a munkahely elvesztése, és a nyugdíjba vonulás is. A nyugdíjazás a társadalmilag aktív életszakasz lezárását és egy új életszakasz nyitását jelenti, az ehhez a változáshoz való viszony fontos élettörténet. Ennek megélésében különböznek az emberek, van aki pozitív élményként éli meg, van aki pedig negatívan. A nyugdíjazásnak megvannak a maga veszélyei, elindíthatnak olyan negatív folyamatokat, amelyek az idő előrehaladtával különböző problémák forrásai lehetnek. Ilyen például az anyagi körülmények negatív irányú megváltozása, és annak lelki és szociális következményei, az egyén társadalmi kapcsolatainak lazulása, a korábban jól megszokott napirend átstrukturálódása. Emellett veszélyforrás lehet a fizikai-szellemi inaktivitás, vagy alulterheltség, mely csak rövid ideig kedvező, hosszabb távon negatív hatású, mivel az inaktivitás gyorsítja a szellemi-fizikai leépülést (Hidyné Kádár, 1989; Széman, 2013).

Minél idősebb az ember, annál kisebb mértékben tud alkalmazkodni a környezetéhez, szervezete kevésbé ellenálló. Természetesen ennek foka, időpontja, mértéke egyénenként változó. Az idő előrehaladtával romlik az alkalmazkodóképesség a külső hatásokkal szemben, az idős ember egyre jobban fél az új dolgoktól, és nehezebben is tanulja meg azokat, azonban felkelthető érdeklődésük, ha kellő motivációt, belső indítékot, késztetést éreznek (Hidyné Kádár, 1989).

Megfigyelhető az is, hogy a környezettel való kapcsolat az idő előrehaladtával lazul, az intellektuális és az érzelmi

beszűkülés nem tipikus, de gyakori jelenség, mely a legnagyobb veszélye az időskornak. Szerencsés az, aki szellemileg nyitott tud maradni, kialakulhatnak új érdeklődési területek, például az egészség megőrzésének kapcsán, vagy a lakóhely megváltozása, új közösségbe kerülés mentén. Megfigyelhető azonban, hogy a szabadidőt nem új tevékenységekkel töltik, sokkal inkább a korábbi tevékenységekkel foglalkoznak nagyobb időarányban. Új rekreációs, szabadidős szokások kialakulása ritkán fordul elő, ha mégis, akkor ez kialakíthat új, vagy részben új tevékenységeket is (Hidyné Kádár, 1989; Herpainé Lakó, 2010).

Emberi kapcsolatainknak az életünk minden korszakában meghatározó jelentősége van. Ez az időskorra is érvényes. Az időskor a kapcsolatok rendszerében is változást hoz, fogy, szűkül és lazul az egyén kapcsolati hálója. Ennek számos oka lehetséges, ilyen például, hogy kiesnek a rendszeres, napi kapcsolatból, a családban a gyerekek felnőnek és önálló családot alapítanak, a házastárs halála, barátok elvesztése (Hidyné Kádár, 1989; Széman, 2007).

Fontos cél lehet tehát a sikeres öregedés folyamatának a megélése, az aktív idősödés, amely az a folyamat, ami az egészséges életstílus, a magas kognitív és funkcionális teljesítőképesség fenntartása és az aktív életvezetés hármásának egységéből tevődik össze (Rowe – Kahn, 1987; Iván, 2011). Az aktív öregedésre az egyén folyamatosan, egész életén át készül, a sikerességben nagy szerepe van az életmódnak, azon belül is a táplálkozásban, a fizikai és szellemi aktivitásban, a szerepválasztásban, a társas és társadalmi kapcsolatokban, az élethosszig tanulásban, a kreativitásban, az életörömben az életet vezérlő célokban és az énfelkészítésben valósulnak meg (Iván, 2005).

A REKREÁCIÓS TEVÉKENYSÉGEK SZEREPE IDŐSKORBAN

A nyugdíjazással megnőtt szabadidő hasznos eltöltését segíthetik a különböző rekreációs lehetőségek, programok, összejövetelek, tanfolyamok, képzések. A nyugdíjaskor gyakran arra is lehetőséget biztosít, hogy már régóta eltervezett, de eddig még idő hiányában nem gyakorolt tevékenységek előtérbe kerülhessenek, ilyen például a rendszeres séta, a kirándulás, a múzeumlátogatás, kisállattartási ismeretek elsajátítása, vagy éppen a tánc.

Az idősekről való gondoskodás komplex társadalmi feladat, a rekreációs intézményeknek és szervezeteknek kiemelt szerepük lehet és van abban, hogy az idős és idősödő korosztálynak megkönnyítsék, segítsék, emberibbé és tartalmasabbá tegyék az életét.

Egyrészt felkészítő funkciót megvalósítva, sajátos módszerekkel próbálják az időseket felkészíteni az időskorral járó változásokra, olyan ismeretek átadásával, amelyek segítenek megérteni és feldolgozni ezeket a folyamatokat.

Másrészt segítő funkcióval is bírnak, hiszen olyan fizikai és szellemi aktivitási lehetőségeket biztosíthatunk az idősök számára, mely programok tartalmas időeltöltést nyújtanak, és segítségükkel a leépülési folyamatok lassíthatók. Ilyen tevékenység lehet a torna, a túrázás, a különféle ismeretterjesztő előadások, tanfolyamok, vetélkedők, baráti körök, melyek középpontjában a tanulás, az ismeretsajátítás áll. Ezekkel az aktivitásokkal fontosságtudatot,

teret és feladatokat adhatunk nekik, sikerélményekhez juttathatjuk az idős generációt.

Az idősök számára komoly veszélyt jelent az elmagányosodás, a fizikai és lelki elszigetelődés, segítséget nyújthatunk nekik kommunikációs lehetőség létrehozására, azonos korosztályúakkal való találkozásra. Nagyon fontos a közös élmények megbeszélése, hasonló jellegű problémák megvitatása, valamint a különböző generációk találkozásának lehetősége is. Ünnepek alkalmával az idősök intenzívebben élnek meg a magányt, az intézmények és a szervezetek támogatást nyújthatnak a kritikus időszakokban például idősök klubjában karácsonyi műsor rendezésével. Stabilitást ad az életükben egy-egy rendszeres program szervezése, egyfajta kényszerítő erőt is jelenthetnek a kimozdulásra, a beszélgetésre. Az idősök számára is nagyon fontos tényező a sikerélmény, az alkotás és a teremtés öröme adhatjuk nekik, például amatőr művészeti csoportok, hagyományörző csoportok létrehozásával. Hihetetlenül sokat jelent a közösség, a szereplés, és az ehhez kötődő sikerek.

A rekreációs intézményeknek és szervezeteknek hidat kell képezniük az idős emberek és a különböző szabadidős területek között, és segíteni a minél szélesebb körű aktivizálást, mely nem csak a szabadidő hasznos eltöltését jelenti, hanem jóval több annál, a testi, lelki és szociális egészség védelmét is jelenti.

A MÚZEUM MINT AZ IDŐSKORI MŰVELŐDÉS, TANULÁS ÉS SZELLEMI REKREÁCIÓ SZÍNTERE

A múzeumok tevékenysége öt fontos törvényi szabályozás szerint meghatározott feladatkör köré összpontosul, melyek közé az alábbiak tartoznak: a kulturális javak gyűjtése, megőrzése, megóvása, ezek tudományos kutatása és közvetítése (Köfalvi et al. 2009). Tanulmányunkban a kultúrákövetítési funkcióval és az ahhoz kötődő gyakorlati lehetőségekkel (múzeumi informális tanulás és rekreáció) szeretnénk részletesebben foglalkozni.

Az informális tanulás (*informal learning*) a mindennapi élet természetes velejárója, az egyén életének valamennyi színterén zajlik. A tanulásnak ez a formája nem szükségszerűen tudatos, illetve szándékos.

Aki ilyen módon tanul, gyakran észre sem veszi, hogy tanul, hogy megszerzett valamilyen tudást vagy kompetenciát (Komenczi, 2001). Coombs és Ahmed (1975), valamint Mihály (2000) az informális tanulásra vonatkozó egész életen át tartó folyamatról, tanító hatásokról és a személyiség egészét érintő tanulásról beszélnek, amely során minden egyén a napi tapasztalatain, és a környezetében előforduló hatásokon keresztül – például a családban, a szomszédokkal való érintkezés és a tömegkommunikáció révén, a munkában és a játékban, a könyvtárban, vagy éppen múzeumlátogatás során – elsajátít attitűdöket, értékeket, jártasságokat és ismereteket (Coombs – Ahmed, 1975; Mihály, 2000).

Ez a fajta tudásszerzés tehát a szabadidőben végzett szellemi rekreációs, produktív tevékenységek során is létrejöhet, melynek egyik lehetséges színtere a múzeum.

Hidy Pálné (2002) megfogalmazása szerint a gerontológia az idősokorúak képzésének, művelődésének elmélete és gyakorlata. Célja és feladata felkészítés az öregedéssel

együtt járó változásokra, az aktív, harmonikus öregkor feltételeinek elősegítése tanulással, művelődéssel (Hidy, 2002).

Ennek a meghatározásnak a tükrében a múzeumgerontológia a múzeumokban, muzeális értékeket gyűjtő és őrző intézményekben, szervezetekben az idősök önművelésével, művelődésével, képzésével, oktatásával, formális, nonformális és informális tanulásával és annak háttérével, valamint elméleti és gyakorlati kérdéseivel foglalkozó terület (Herpainé Lakó, 2010). A múzeumgerontológiai tevékenységek egy része tehát a szellemi rekreációs cselekvések közben valósulnak meg.

Fleming (2000) és Csimáné Pozsegovics Beáta – Takács Anett (2016) szerint a szabadidővel rendelkező idős generáció állandó látogatói közönsége a múzeumoknak. A programok egyszerre kínálnak szórakozási, rekreációs lehetőségeket és felhasználhatók terápiaként, mert támogatják az idősök kapcsolattartását, segítik leküzdeni, lassítani a feledékenységet és a leépülési folyamatokat (Fleming, 2000; Pozsegovics – Takács, 2016). A múzeumok számára azonban kihívást jelent az idősebb generáció bevonása, hiszen nem csak a fizikai, de az attitűdbeli és kommunikációs gátakat át kell törniük az idősök sikeres megszólítása és aktivizálása érdekében (Koltai, 2011, 2017).

Az idősöket bevonó múzeumi programok egyre tudatosabban alkalmazkodnak a célcsoport fizikai, lelki és szellemi igényeihez. Koltai Zsuzsa (2017) szerint az idősbárát múzeum az alábbi tulajdonságokkal kell, hogy rendelkezzen:

- családbarát, nagyszülő-unoka központú programok
- akadálymentesített terek
- jó megvilágítás, természetes fények
- olvashatóság, idősbárát tipográfiai megoldások, matt felületek kialakítása
- pihenőhelyek kialakítása
- hallásukban korlátozottak számára audio-guide
- mérsékelt árú belépők
- rövidített időtartamú programok vagy szünetek beiktatása
- megérintható kiállítási tárgyak
- idősöket foglalkoztató programelemek.

Az idős ember kétféle szerepben vehet részt a közgyűjtemények aktivitásaiban, egyrészt mint látogató, másrészt mint a programban megjelenő aktív közreműködő. Álljon itt néhány jó gyakorlat az idősök ilyen irányú bevonására:

Az adott kiállítás sikere, hitelessége nagyban növelhető, ha az idős emberek a kiállításához kötődő, korhű öltözetben jelennek meg és személyes tapasztalatokkal rendelkeznek a kiállítás témájával kapcsolatban, így a látogatók beszélgethetnek velük, kérdezhetnek tőlük (Puczkó – Rácz, 2000).

Az idősök digitális kompetenciáit fejlesztő programok igen nagy népszerűségnek örvendenek múzeumi kereteken belül is, ilyenek például a digitális fotókurzusok, emellett a gasztronómiai programok is közkedveltek, ahol a hagyományos ételkészítési technikákat és ízeket lehet a gyakorlati foglalkozásokon feleleveníteni. Emellett számos új kezdeménnyel is találkozhatunk, a családfakészítéstől kezdve, a saját emlékekre épülő történetmesélésen és a speciális tematikára épülő kirándulásokon keresztül a szerepjátékokig (Koltai, 2017).

KÖVETKEZTETÉSEK

Az öszülő társadalmaknak köszönhetően várható, hogy az elkövetkező időszakban tovább gyarapszik az időseket aktivizáló programok szerepe a múzeumok programkínálatán belül.

Az idősekre fókuszáló múzeumi tevékenységek legfontosabb célja az életminőség javítása a lelki és pszichés állapot javításával, valamint az elszigetelődés és magányosság csökkentése.

A jövőben várható, hogy a múzeumgerontológia és az időskorúak múzeumi rekreációja a kutatások középpontjába kerülnek, mivel az említett célcsoport irányából az igény folyamatosan jelentkezik a múzeumi programokra.

Várható, hogy egyre több közgyűjtemény szervez specifikus eseményeket az említett korosztálynak, és ennek mentén a módszertani kultúra is fejlődik, fontos azonban a sikeres megvalósításhoz, hogy programkínálatukat az időskorra jellemző tulajdonságok figyelembevételével bővítsék.

IRODALOMJEGYZÉK:

- Coombs, P. H. – Ahmed, M. (1975): Education in Rural Development. New York. Praeger Publishers.
- Csimáné Pozsegovics, B. – Takács, A. (2016): Idősek a múzeumban. Tudásmenedzsment. 17. 1. közlönszám, 151–157. o.
- Fleming, T. (2000): Adding Life to Yours Years: Transformative Learning for Older People at the Irish Museum of Modern Art. In Jackson, Ann, & Jones, David (Eds.): Researching „Inclusion”. Papers from the Annual Conference of the Standing Conference on University Teaching and Research in Education of Adults Nottingham: Continuing Education Press, University of Nottingham. 92–99. o.
- Herpainé Lakó, J. (2010): Gerontológiai adalékok a gerontológiai és a múzeum-gerontológiai tevékenység segítéséhez. In: Kurta, M. – Pató, M. (szerk.): Az I. Országos Múzeumandragógiai Konferencia válogatott anyaga. A Magyar Nyelv Múzeuma, Széphalom, 2009. május 11–12. Miskolc, Magyarország, Szentendre, Magyarország, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Múzeumi Igazgatóság, 96–101. o.
- Hidy, P. (2002): Gerontológia. (szócikk) In: Harangi L. (szerk.): Felnőttoktatási és -képzési lexikon A–Z. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest.
- Hidyné Kádár, E. (1989): Művelődés az időskorban. Múzsák, Budapest.
- Iván, L. (2005): Az időződés és az időskor, mint az edzettség próbája. In: Némethné Jankovics, Gy. (szerk.): AKTIVITÁS – MOZGÁS – SPORT a harmadik életszakaszban. Senior Könyvek, Győr, 7–18. o.
- Iván, L. (2011): A gerontológia rendszerszemlélete és gyakorlata. In: Semsei Imre (szerk.): Gerontológia. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 37–48. o.
- Koltai, Zs. (2011): A múzeumi kultúrák közvetítés változó világa. Iskolakultúra, Veszprém.
- Koltai, Zs. (2017): Nemzetközi innovációk az időskorúak múzeumi tanulási támogatásában. In: Karlovitz János Tibor (szerk.): Válogatott tanulmányok a pedagógiai elmélet és szakmódszertanok köréből. Komárno, Internation Research Institute, 191–197. o. DOI: 10.18427/iri-2017-0028
- Komenczi, B. (2001): Az Európai Bizottság memoranduma az egész életre kiterjedő tanulásról. Új Pedagógiai Szemle, 51. 2001/6. 122–132. o.
- Kófalvi, T. – Mészáros, M. – Ónodi, M. (2009): Közgyűjteményi ismeretek. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Mihály, I. (2000): Törekvések az előzetesen megszerzett tudás meg- és elismer(tet)ésére. Új Pedagógiai Szemle 50. 2000/10. 83–89 o.
- Puczkó, L. – Rácz, T. (2000): Az attrakciótól az élményig. Geomédia Szakkönyvek, Budapest.
- Rowe, J. – Kahn, R. (1987): Human aging: usual and successful. Science 237, 143–147.
- Semsei, I. (2011): Alapvetések. In: Semsei, I. (szerk.): Gerontológia. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 11–17. o.
- Széman, Zs. (2007): Idősek a magyar társadalomban. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár.
- Széman, Zs. (2013): Az időskorúakkal kapcsolatos attitűdök, előítéletek, nemzetközi és hazai vizsgálatok tapasztalata alapján. In: Kállai, J. – Kaszás, B. – Tiringner, I.: Az időskorúak egészségpszichológiája. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 85–104. o.
- UN 2015 Revision of World Population Prospects <http://esa.un.org/unpd/wpp/DVD>

A Munka Világa Közhasznú Egyesület a GINOP-5.1.3-16-2017-00097 azonosító számú „Társadalmi célú vállalkozással a Munka Világáért” című projekt keretében foglalkoztatási programot indított.

A foglalkoztatási programunk legfontosabb eleme a hátrányos helyzetű munkavállalók beintegrálása a munka világába, egyesületünk munkájába és közösségébe.

Hiszünk abban, hogy a hátrányos helyzetűek foglalkoztatása pozitív képet fest a helyi közösség számára, és javítja nem csak a munkavállalóink, hanem a környezetükben élők életminőségét. A projekt keretében 2 fő hátrányos helyzetű (szervizben dolgozó) és 1 fő (adminisztráció) célcsoport tagot foglalkoztatunk, rugalmas munkarendben.

A szerviz (6791 Szeged, Láp utca 5/B.)
hétköznap 08.00–12.00 óráig vesz fel rendelést
vagy történik meg az áru kiadása.
Ettől eltérő időpontokban kizárólag
telefonos bejelentkezésre van ügyfélfogadás.

